

ДО ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАУЧНО ЖУРИ,
ОПРЕДЕЛЕНО СЪС ЗАПОВЕД
№ Р-109-159/24.02.2023 НА РЕКТОРА
НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„ПРОФ. Д-Р ПАРАСКЕВ СТОЯНОВ“ – ВАРНА

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Маргаритка Иванова Бончева, д. м., вътрешен член на научното жури
Научна специалност – Клинична лаборатория, МУ – Варна
УМБАЛ „Проф. д-р Александър Чирков“ ЕАД – София, Началник клинична лаборатория
Контакти: София 1431, бул. „Пенчо Славейков“ № 52А, тел: 029159776; +359888680551;
електронна поща: mbon@mail.bg
На основание на Протокол № / 09.03.2023г. на заседание на НЖ съм определена да изготвя
Становище по процедура за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“.

ОТНОСНО

ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОНС „ДОКТОР“ НА ТЕМА:
РОЛЯ НА ВИТАМИН D И ВИТАМИН B12 ПРИ БРЕМЕННИ ЖЕНИ И НОВОРОДЕНИ.

Дисертант: д-р Моника Тодорова Тошкова, докторант редовна форма на обучение, в Катедра
по клинична лаборатория на МУ-Варна. Научен ръководител – доц. д-р Даниела Иванова
Герова, д. м.

Данни за процедурата:

Със Заповед № Р-109-29 / 01.02.2019г. на Ректора на МУ-Варна, д-р Моника Тошкова Тодорова
е зачислена като докторант в редовна форма на обучение в докторска програма „Клинична
лаборатория“ от професионално направление 7.1 Медицина, област на висше образование 7.
Здравеопазване и спорт с тема на дисертационен труд: Роля на витамин D и витамин B12 при
бременни жени и новородени. Научен ръководител е доц. д-р Даниела Иванова Герова, д.м.
Обучението се организира и провежда в Катедра „Обща медицина и клинична лаборатория,
МФ на МУ-Варна. Обучението завършва в реструктурираната Катедра по Клинична
лаборатория, МФ, МУ-Варна. С протокол № 23/30.01.2023г. на КС при Катедра по клинична
лаборатория, д-р Тодорова е отчислена с право на защита.

Представения комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с
Правилника за развитие на академичния състав на МУ-Варна и процедурата за придобиване
на ОНС „Доктор“.

Кратки биографични данни и професионално развитие на кандидата:

Д-р Тодорова е родена през 1977 г. в гр. Русе. От 1991 до 1996 учи в Математическа гимназия
„Баба Тонка“ – Русе. От 1998 до 2004 г. учи в МУ-Варна – магистър, специалност „медицина“.
От 2008 до 2013 г. е специализант в МУ-Варна. От 01.01.2014г. е с призната специалност по
„клинична лаборатория“. От 02.07.2019г. е магистър по Здравен мениджмънт на ВУАРР-
Пловдив. От 2007 до 2016 е лекар в УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна, 2016–2017 работи в МБАЛ
„Медика Русе“ ООД – Русе. От 01.08.2017г. до сега работи в ДКЦ „Св. Марина“ ЕООД – Варна. От
12.02.2018г. до сега д-р Тодорова е асистент към Катедрата по клинична лаборатория на МУ-
Варна. Тя води упражнения по клинична лаборатория на студенти по медицина IV курс –

българоезично и англоезично обучение, също така и на студенти от ФОС – акушерки. Свидетели сме на постъпателно професионално израстване и академична кариера.

Д-р Моника Тодорова е член на БДКЛ и БЛС.

Оценка на дисертационния труд:

- Структура: Дисертационният труд съдържа 187 страници за приетия формат, онагледен е с 34 фигури и 59 таблици. Библиографията е от 350 литературни източника, от които 5 на кирилица и 342 на латиница, 3 интернет сайта. Дисертацията е написана на правилен български език. Изказът е отлично конструиран и логически последователен. В структурата на дисертационния труд е спазен изискуемия начин – Съдържание – 4 стр., Използвани съкращения – 3 стр., Въведение–3 стр., Литературен обзор–51 стр., Цел и задачи–2 стр., Материал и методи–9 стр., Резултати– 53 стр., Дискусия–32 стр., Изводи–2 стр., Приноси–2 стр., Научни публикации по темата–1 стр., библиография–34 стр., Благодарности–1 стр. Таблиците и графиките са изработени с високо качество, информативни по съдържание, по място са разположени адекватно и не дублират информация в основния текст.
- Актуалност на темата: Бременната жена и новороденото дете са винаги в топ-актуалните теми. Данните в световната медицинска литература за все по-разпространени недостатъчност и дори дефицит на витамин Д и витамин В12, както и оскъдните у нас проучвания на това състояние при бременни жени и новородени деца са важна предпоставка за изследователския интерес в този дисертационен труд. Вит Д дефицитът по време на бременност се свързва с възникване на множество усложнения както за бременната, така и за новороденото, а именно: индуцирана от бременността хипертония, прееклампсия, гестационен захарен диабет, бактериална вагиноза, преждевременно раждане, по-ниско тегло при раждане, нарушено развитие на костната система на детето и др. Недостатъчност или дефицит на витамин В12 може да доведе до смущения в ДНК синтеза и клетъчния метаболизъм със сериозни клинични последици като макроцитна анемия, неврологична дисфункция, хиперхомоцистеинемия, метилмалонова ацидемия.
- Литературен обзор: Разгърнат е на 51 страници. Разгледани са бременността като физиологично състояние; патологичните бременности и неблагоприятните изходи за майката и новороденото; метаболитните връзки на витамин Д и бременността; ефектите на дефицита на витамин Д върху хода на бременността; ефектите на дефицита на витамин Д върху феталния растеж; разгледани са препоръките за суплементация; детайлен обзор на лабораторните методи за изследване на витамин Д в кръвта. По същата схема е проследен и дефицита на витамин В12. Обзорът на литературата обхваща 350 литературни източника, като няма български автори. В края на обзора има плавен преход към целта и задачите на научното изследване на дисертанта.
- Цел и задачи на дисертационния труд: Цел на дисертационния труд е да определи витамин D и витамин В12 статуса на бременни жени с нормална и патологична бременност и да оцени ролята на дефицита и/или недостатъчността им за хода на бременността и нейния изход. Поставени са 3 основни задачи, като 2 и 3 са с по 5 подзадачи, изясняващи целостта на проучването.
- Материал и методи: Посочена е базата за разработване на дисертацията; изследвани лица и дизайн на научното изследване; критерии за включване и изключване в

изследването; Методи: анкетен, антропометрични измервания, подробно описани аналитичните лабораторни методи за определяне в кръвта на: витамин Д, витамин В12, метилмалонова киселина, инсулин, глюкоза; Статистически методи за анализ на резултатите.

- Резултати и обсъждане: Най-съществената част от дисертационния труд. Обхванати са общо 259 бременни жени, разпределени в три групи – здрави бременни, такива с GDM и такива с прееклампсия. Оценен е риска от развитие на усложнение на бременността според възрастта на бременните жени и здравословното им състояние. При тези групи са изследвани показателите на въглехидратната обмяна, а именно ОГТТ и инсулин. Извършена е оценка на антропологичните данни на всички новородени. Изследвани са серумните нива на 25(OH)D за оценка на дефицит, недостатъчност, изразена недостатъчност и достатъчност. Резултатите са интерпретирани в контекста на сезонността и суплементацията с витамин Д. Показано е влиянието на витамин Д статуса относно неблагоприятния изход от бременността по отношение на новороденото и възникването на преждевременно раждане и раждане на дете с ниско тегло при здрави бременни и жени с усложнения на бременността. Тази последователност на изследването е приложена и при определяне на витамин В12 статуса в серума на бременните и новородените. Резултатите и обсъждането са изложени подробно, но ясно и стегнато в 85 страници на дисертационния труд.
- Изводи и приноси: Д-р Тодорова е извела ясно и точно формулирани изводи, съответстващи на поставените задачи. Изводите са обособени в три групи – Бременност и рискови фактори за възникване на неблагоприятни усложнения (2 извода); Витамин D статус и бременни жени (9 извода); Витамин В12 статус и бременни жени (8 извода). Целта на дисертационния труд е постигната. Приноси: Приносите с оригинален характер са 5 на брой, свързани с уникалността на проучването за нашата страна. Приносите с практико-приложен характер са 6 на брой, свързани с конкретни насоки за проследяване на бременността при жените от североизточна България.
- Публикации по темата: Авторката представя 3 пънотекстови публикации, свързани с дисертационния труд и 6 участия в научни форуми.
- Автореферат: Авторефератът следва съдържанието на дисертационния труд. Подготвен е в обем от 108 страници. Съставен е от части, които вярно представят структурата, съдържанието и изложението, изводите, приносите и списъка с публикации и участия в научни форуми, свързани с дисертационния труд. Материалът е достатъчно информативен, адекватно илюстриран и технически перфектно оформен.
- Критични забележки и препоръки: Нямам. Изразявам пожелание към д-р Тодорова, да продължи развитието на научната си кариера и академичното израстване.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на д-р Моника Тодорова е представен в изцяло завършен и добре структуриран вид. Отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за приложението му и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ-Варна. Спазена е необходимата процедура. Личните ми

контакти с д-р Тодорова ми позволяват да кажа, че тя е образован и отговорен лекар и преподавател с голям потенциал за развитие.

На базата на написаното, като отчитам актуалността и значимостта на темата, обемът и начина на провеждане на научното изследване, обработката на материала, показаните резултати, изводите и приносите, заявявам на членовете на Уважаемото НЖ, че убедено гласувам „ЗА“ (положително) присъждането на д-р Моника Тодорова Тошкова на ОНС „Доктор“ по научната специалност „Клинична лаборатория“.

24.04.2023г.
Гр. София

Изготвил Становището:
(Проф. д-р Маргаритка Бончева, д. м.)